

Warszawa, 2020-04-21

Jarosław Rzepa

minister sprawiedliwości

Zapytanie nr 703

Zapytanie w sprawie sytuacji w więziennictwie w czasie panowania COVID-19

Szczecin, 09.04.2020r.

Sz.P. Zbigniew Ziobro,

Minister Sprawiedliwości,

Al. Ujazdowskie 11,

00-950 Warszawa.

Zapytanie poselskie w sprawie procedur przeciwdziałania pandemii COVID-19 w zakładach karnych i aresztach śledczych

Szanowny Panie Ministrze,

Działając na podstawie art. 115 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 9 maja 1996r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz.U. 1996r. nr 73, poz. 350), a także art. 195 ust. 1 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992r. (M.P. 1992 nr 26, poz. 185) Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, składam niniejsze zapytanie:

Trwająca pandemia wirusa SARS-CO-2 (zwany dalej: koronawirusem), który wywołuje chorobę COVID-19, zmusiła Radę Ministrów do wprowadzenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej szeregu ograniczeń (m.in. zakaz zgromadzeń, zamknięcie szkół i uniwersytetów, nakaz

zachowywania odpowiedniej odległości między ludźmi w miejscach publicznych). Nadal jednak liczne wątpliwości budzi sytuacja, panująca w zakładach karnych i aresztach śledczych, których społeczność jest szczególnie narażona na zarażenie się koronawirusem. Wynika to z faktu spiętrzenia dużej liczby osób na małym obszarze (np. celi więziennej), jak i ze szczególnego reżimu, panującego w jednostkach penitencjarnych (np. konieczność pilnowania osadzonych etc.).

Mając powyższe na uwadze Światowa Organizacja Zdrowia (World Health Organization – zwana dalej: WHO) wydała szereg rekomendacji, mających na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się epidemii koronawirusa w zakładach karnych: m.in. dotyczących odkażania cel, w których przebywały osoby zakażone, odwiedzin, stosowania środków ochronnych itp. („Przygotowanie, zapobieganie i kontrola COVID-19 w zakładach karnych i innych miejscach pozbawienia wolności. Tymczasowe wytyczne. 15 marca 2020r.”).

Docierające do opinii publicznej doniesienia medialne o ogólnych brakach w sprzęcie ochronnym, a także skargi płynące ze strony funkcjonariuszy Służby Więziennej do Rzecznika Praw Obywatelskich (np. w sprawie tzw. „dyżurów pielęgniarских” – por. pismo Rzecznika Praw Obywatelskich do Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 07.04.2020r. sygn. WZF.7043.25.2020.TO) budzą wątpliwości, co do wprowadzenia w życie wyżej wskazanych wytycznych.

Rodzi się także pytanie o stan przygotowania zakładów karnych i aresztów śledczych na wystąpienie w ich obszarze przypadków COVID-19. Funkcjonariusze Służby Więziennej muszą mieć jasno określone procedury postępowania z osobami zakażonymi oraz wiedzę, czy i ewentualnie jak przygotować potencjalne strefy kwarantanny w warunkach penitencjarnych. Jednostki penitencjarne powinny także zostać wyposażone w środki ochrony indywidualnej, przeznaczone zarówno dla osadzonych, jak i funkcjonariuszy Służby Więziennej.

Doprecyzowania wymagają również procedury związane ze zwalnianiem osób osadzonych w zakładach karnych, czy aresztach śledczych. Otwartą jawi się kwestia, czy powinny być one badane na obecność koronawirusa przed wypuszczeniem na wolność, tudzież poddane przymusowej, czternastodniowej kwarantannie już w swoich miejscach zamieszkania.

Powyższe wskazuje na konieczność wprowadzenia rozwiązania systemowego i regulacji prawnej, które na poziomie ogólnokrajowym regulowałyby omawiane procedury tak, by wyklarować sytuację związaną z przeciwdziałaniem pandemii SARS-CO-2 również w jednostkach penitencjarnych. W przeciwnym razie mogą one stać się bowiem „czarnymi punktami” na mapie walki z COVID-19 w Polsce, do czego dziś – w kontekście przeciążenia służby zdrowia – po prostu nie można dopuścić.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się z następującymi pytaniami:

1. Czy planuje się wprowadzenie ogólnokrajowych regulacji dotyczących przeciwdziałaniu COVID – 19 w jednostkach penitencjarnych? Jeśli tak, to jaki jest kształt tych regulacji?

2. Czy wdrożono rekomendacje WHO dla jednostek penitencjarnych zawarte w dokumencie pt. „Przygotowanie, zapobieganie i kontrola COVID-19 w zakładach karnych i innych miejscach pozbawienia wolności. Tymczasowe wytyczne. 15 marca 2020r.”? A jeśli nie, to czy jest to planowane i w jakim zakresie?
3. Czy jednostki penitencjarne zostały wyposażone w odpowiednią ilość środków ochrony indywidualnej przeznaczonych tak dla osadzonych, jak i funkcjonariuszy Służby Więziennej? A jeśli nie, to czy wyposażenie takie jest planowane? Jakich środków dotyczy i w jakiej ilości?
4. Czy wdrożono procedury mające na celu badanie lub przynajmniej poddanie kwarantannie osadzonych, zwalnianych z jednostek penitencjarnych?
5. Czy doszło do wstrzymania widzeń/przepustek dla osadzonych? Jeśli tak, to jaka jest forma ich kontaktu ze światem zewnętrznym (ze szczególnym uwzględnieniem kontaktów pomiędzy osadzonymi i ich obrońcami)?

.....

Posel na Sejm RP

IX kadencji